

I. ÉVFOLYAM.
31. SZÁM.
1883.

YÉGVIDÉK.

PANCsoVA.
Vasárnap.
OKTOBER 28.

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZMÍVELŐDÉSI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 5 frt. Vidékre 5 frt. 50 kr.
Fél .. 2 .. 50 kr. .. 2 .. 75 ..
Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Jabukai utca: 121.

Ide küldendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemények.

HIRDETÉSEK DIJJA:

Három hasábos petitior 6 kr. Nyiltéri három hasábos petitior 10 kr.

Bélyegdíj külön minden hirdetésért 30 kr.

A magyar sajtó.

Szégyenkezve jegyzi föl a magyar napi sajtó egyik hívatásbeli társának, a „Függetlenség”nek újabb meg újabb vétkeit s szégyenkezve vesz róluk tudomást a magyar közönség. Sőt a bűnügyész is, a kinek galád hívalkodással szokta szemé közé csapni a legotrombább gyanúsításokat, röstelkedve indította meg ellene a vizsgálatot. Eleitől meg volt győződve minden tisztességes ember e lap erkölcsi indokainak kétes voltáról, az önéretes sajtó hallgatag vette minden megjelenését a nyilvánosság előtt s a sajtószabadság magasztos eszméjének épségben tartása indokából önmegtágadással tűrte meg hívatott ítélőszéke. De hogy arczátlan modora ily elvetemedettségnak szolgáljon palástul, azt tán senki se hitte volna széles e hazában.

Mert a magyar sajtó bármely eszmét mindenha tiszta kézzel és becsületos szándékkal szolgált. Lehetett korlátolt, lehetett türelmetlen, tapintatlan, sőt durva, de erkölcsileg piszkos sohasem volt.

Mitöbb, valamint általában az íráság nálunk sohasem volt puszta kenyérkereset, a magyar sajtó is egész napjainkig sohasem volt üzlet azok részéről, a kik szellemi tartalmát kápviseleték. A Széchenyiek, Dessewffyék, Kossuthok, Eötvösök, Kemény Zsigmondok s mellettök egész tisztos sora a másodrangú publicistáknak és harmadrangú journalistáknak oly magaslatra emelték a magyar sajtó tekintélyét, hogy azt erkölcsileg compromittálni soha se merete egy lap se, a mely a nemzeti címert viselte

lobogóján. Nem szólunk a reactio korabeli némely termékekről, a melyeknek a magyar közvéleménnyel semmi érintkező pontjuk nem volt, sem a honi idegen nyelvű sajtó némely árnyalatairól, a melyek egészen idegenek a magyar irodalmi szellemtől.

Alkotmányos életünk újjáébredése rendkívül termékenyítőleg hatott a sajtó szaporodására, búján termett egész sora a legkülönbözőbb árnyalatu, irányu és keletkezésű lapoknak, de se a verseny heve, se a részvétlenség érzete, se a nálunk annyira szenvedélyes és mozgalmos pártélet nem vetett fel a sajtó terén oly jelenségeket — ha csak némileg gyökereztek is a magyar közvéleményben — hogy szemnyet hárihattak volna a magyar sajtó hírnevére.

Azért a legujabban rá esett fölt miatt nem kell szégyenkeznünk s a magyar sajtó tisztességével és becsületével nyíltan kérkedhetünk azokkal szemben, a kik ezt az esetet is nemzeti hírnevünk megrontására törekednek felhasználni.

A bukovinai telepesek érdekében a kormánybiztosság újabban igen sikeres művelettel intézkedett. Kétezer hold földet váltott meg a telepes hely jó részét bérletben bíró konsortiumtól a telepítés czéljára. Ennek kifizethetése czéljából másfelől alkuban van Pancsova városával, hogy ennek vagy 1200 holdat eladjon a vojlovi czi erdőből.

A telepesek egészségi állapota is újabban feltűnően javult; a telepes hely végleges biztosítását, illetve a gát befejezését és a belvizszabályozás megkezdését

sét pedig nyomósan garantirozza most már az a határozat, a melyet a pancsova kubini ármentesítő társulat f. hó 20-án tartott közgyűlésén hozott, hogy t. i. az eddigi rendkívüli s a még eztán szükséges költségek fedezésére egy millió forintnyi kölcsönt vesz fel.

Pancsovai társaskör.

Egy helybeli társaskör eszméje oly értelemben és alakulással, a hogy egyik közlelbi mult számunkban szóba hoztuk a körvonalaztuk, reális lökést kapott azon életjel által, a melyet a több évek óta mindinkább pangásnak emyedt „Leseverein” magáról e léten adott. A nevezett egyesület érezvén végvonaglását, de egyszersmind azon eszme fontosságát, a melynek értelmében eredetileg letesült volt: elhatározta, hogy elhanyagolt állapotának és elfogyott életéréjének daczára nem adja magát feloszlásnak, hanem átengedi magát az újja alakulási tisztességesebb processusának.

A kik egy életérés társaskörnek öszinte hívei és buzgó szószólói, azoknak semmi okuk sincs megvetni ez alkalmat, hogy törekvésök valósuljon. A Leseverein erkölcsi alapja olyan, hogy üdvös magvát képezheti egy szerencés újjalakulásnak és biztos basisát egy solid társaskörnek. Igaz, hogy amaz egylet azóta kezdett hanyatlani, a mikor megbuktatta azokat az elemeket, a melyek eredetileg létrehozták. De a három év előtt történt felforgató mozgalom indokai és vezérelvei semmi tekintetben se gáncsolhatók, csak a kivétel módjában — mond-

Szépirodalmi csarnok.

Elmerengék...

Elmerengék hosszan néha
Létünk zajló tengerén;
Benn' az ember ivadéka:
Egyik önző, gyöngé, léha.
Más nemes, buzgó, serény.

S im' az első mint a sellő
Simán, játszva lejt tova;
Mig a másik vad vihar közt
Konok árral hasztalan küzd,
Üdvöt, ezélt nem ér soha.

S forró, fájó vágy elfogja
Mindannyiszor kebelem:
Lemerülni a habokba...
S föl se szállva, föl se bukva,
Ott pihenni végtelen.

Végh Endre.

Őszi kép.

A dunántúli élethől.

„Hullatja levelét az idő vén fája,
Terítve hatalmas rétegen alája.”
Azaz hogy... hullatja biz az is eléggé;
hanem hullatja ám az a terebélyes akácza is itt

az ablakom alatt, a melynek ágain most már a rigódal füvolaszerű zenéje helyett csak a dermedő verebek csiripelésének keserves kintornázása hallik. — Egyik dérsipett levél a másik után kerengve hull le az őszi szél bánatos sóhajára, mintha a keringésével leirt lég-út által ábrázolni akarná a kört: a mulandóság közepette az örökévalóság symbolumát. Egyszerű hajlékunknak kedves nyári vendégei, — a feeskék is barna szárnyaik alá kapván a meghívósult levegőt, rég útra keltek a dél viránya felé. De nem mentek el búcsúzás nélkül. Tanácsot tartottak itt az udvaromban. Körülrepdesték a tornáczot, felszert, udvart s a kert bággyadó növényzetét. Künn voltam a tornáczon; elméláztam az alkonyodó őszi nap búcsúzó sugarainak aranyos fényében. A barna szárnyu állatkákat nem riasztá el esibukom felfelgyűrűző kék füstje. Csevegtek, beszéltek azon az elbájoló kedves madárnyelven, mely egyformán szép a tavasz zöldelő bokrai s az ősz hervadó virágai között. Nincs ennek a nyelvnek grammatikája s mégis oly könnyű megérteni. Könnyű: mert őszinte és mesterkéletlen. Nem a színház kaczerkódó primadomájának trillázása ez: hanem a természet egyszerű dalnokának szívből jött éneke. És a mi szívből jön, az a szívhez szól. — Hogy meg ne értettem volna hát én is, midőn feeském a szomorkodni kezdő leander alá helyezett kis padoeskámat körülvettek és elmondták, hogy köszönik a szíves nyári szállást, melyet tornáczom enyhejében évek óta házbéremelés nélkül engedek át nekik; köszönik a gyengédséget, hogy a sok fáradsággal rakott fészket soha le nem rontatom, hanem inkább felvigyázok rá télen át mint jó házmester az üresen hagyott lakra, hogy midőn a tavasz enyhe légáramlata újra meghozza csevegő lakóit, csak pihely kell s lágy tollu bele, ismét újra kész a nyugalmas fészket. Megkér-

tek szépen, hogy az ősi fészket hagyjam meg épen a jövő tavaszra is, hogy ha majd enyhült a lég és vidul a határ, legyen miben kiköltöni pelyhes fiaskáikat. Vajjon mit mondhattam volna e szép beszédre mást mint azt, csak jertek, jertek majd tavaszkor újra:

„Dalotokra könnyebben derül fény,
Hamarabb kihajt a holt berek.
A jelennek búját édesítvén,
Fiaim csak énekeljete!”

A búcsúzó feeskék még egypár kört kerítettek az udvar felett; s aztán elindultak másik házjok felé, hol kékebb az ég, melegebb a napsugár, illatosb a lég, eseregőbb a patak... Engem pedig itt hagytak a hulló falevelek, hervadó virágok között, hogy látva a haldokló természetet, elmélkedjem a szárnyas időről, mely hirtelen elrepül, a tavaszról, mely itt hágy, pedig alig izlelé még nektárját ajakam...

Hye szomorú gondolatokat keltettek lelkemben a természet hervadásának jelenségei: a búcsúzó vándormadarak, a hulló falevelek, a hervadó virágok. Már majdnem elérzékenyültem, a mi pedig ebben a mai prózai világban semmikép se fizeti ki magát midőn eszembe jutott az én kedves Karesi bátyámnak egy ismeretes mondása, melyet mindannyiszor hallatni szokott, valahányszor a telt poharak mellett belekeveredve a népnevelésügy mérhetlen fontosságának elméleti és gyakorlati tárgyalásába, (most ez a divat) elfeledem, hogy már egyszer kocziintani is kellene. „Nem ér az a lári-fári beszéd uramócsém semmit: hanem inkább bodorodjunk!”

Bodorodjunk hát — gondoltam magamban. Vettem a botomat s elindultam a pinezeszerre. Oh pinezeszer! te ezredéves ősi nemzeti intézmény! Téged nem pusztíthattak el az idők viharos fergetegei! Nem ronthatott el egykoron a

hatnók tapintatában — és mérvében volt, nézetünk szerint, a hiba. Mondjuk ki világosabban: a magában véve sikerült operatio kizárta — az illetők nézete szerint — exclusiv német elemeket, de nem ejtette meg a kellő módját és alkalmát annak, hogy az újalakult kör a tisztán magyar s esetleg szerb elemet is magához vonja. Így történt, hogy a német polgárság jó része kilépett, a magyar intelligencia jórészt nem tudta megnyerni, a szerbek pedig, úgy mint előbb, egészen távol tartották magukat tőle, úgy hogy csak egy szerény töredék maradt benne, a mely utóbb még meg is fogyva s el is esüggedve most már nem tudja fömtartani.

De a kellő tapintaton és politikán kívül ama felforgató pártban a megejtett actio után láthatólag ernyedni kezdett az önbizalom, majd a munkaerély és ügybuzgóság is. Főbb tisztviselői megválasztásában tán szerencsésebb volt, de egészben tapasztalat és tapintat nélkül választotta meg a munkaerőket, a minnek nyilvánvaló bizonyága — s épen következ ménye is volt, hogy abban az egyesületben egységes, tudatos, komoly munkásságnak soha semmi nyomát se lehetett tapasztalni!

Az így meggyengült egylet most a jó ügy iránti őszinte szándékkal ajánlkozik a regeneratio megváltó munkájának. Felhívjuk a társulás üdvös eszméjének őszinte híveit, ragadják meg ez alkalmat egy életérős társaskör létesítéséhez. Ha a magyar hivatalnokai kar, s a város tisztviselői összeállva erélyes és komoly lépést tesznek ez irányban, bizton hisszük, hogy a polgárság színe hozzájuk fog csatlakozni.

Az eddigi tapasztalatok, a kölesönös méltányosság és a hazafias érzés biztos irányt fognak adni a tekintetben is, hogy mily szellemenben és alakban alakíttassék meg az új egylet a réginek romjain. És reméljük, hogy azok, a kik ügyeinek vezetésével lesznek megbízva az ügy minden tekintetben felette fontos hivatásának tudatában egész erejükből azon lesznek, hogy fennmaradjon és üdvös hatásában folyton gyarapodjék!

A „Leseverein“ jövő hó 1-étől ideiglenesen átköltözik a „Trombita“ éttermébe. Ohajtanók, hogy az újalakulás minél előbb megkezdessék, hiszen annyian vannak, a kik már régóta szívükből áhítoznak utána!

Heti szemle.

Egy rendkívül feltűnő tragédiája az életnek ment végbe múlt héten Temesvárt. Egy gazdag, művelt, előkelő leány, kinek két élő férje van, a ki hitet eserél: egy fiatal, nagyreményű mágnás.

— vad tatár khán xerxesi táborá: nem a világot ostromló törökök napkeletet leverő hatalma! nem a Bach-korszak: nem a provisorium: nem még a hatvanhetedik közös-ügyes kiegyezés sem. Te híresebb vagy mint puztaszer: mert ott nincs szőlőhegy, melynek tövében pinczeszerézni lehetne! Pedig a magyar emberre nézve ez a földög! Oh pinczeszer! mi könnyen elfelejteted te a szonjas poetával a hulló falevelet, hervadó virágot, bücsüző fecskéket...

Ott kűm épen szüretelnek. Duplex libellidos est. Hangzik a szüretelő népség vidám dala: enyelgés, tréfa, néha-néha egy-egy lopott csók édes titkos esattanása váltogatják egymást: s midőn egy-egy fekete szemű, piros arczú domború keblű, karcsú derekú menyecske módos kis rózsaszínű ajkán megzendül a dal:

Elementem én a szőlőbe
Ráléptem a venyigére
Venyigéről venyigére
Ejh! fáj a szívem a szokérem!

hát biz ilyenkor egészen elfeledem, hogy a hajam már szürkülni kezd s úgy érzem, mintha az én szívem is fájna szokérem, barnára egyaránt.

Ott benn a présházban szinte fűm világ van. Folyik az Isten áldása, a szőlő nemes nedve. Még most édes must: de majd formi kezd s lesz belőle karezos vagy murezi. Igen alkalmas tanszer a felnőttek oktatásához. Ott hat pohár belőle mindenféle papiros földgömbnél és telluriumnál kézzelfoghatóbban megmagyarázza a földnépének, hogy a föld csakugyan forog.

De, — régen megvagyom az írva, hogy: a hol ettenek, ott ittanak is: és a hol ittanak, ott ettenek is. Egyformán értelmes szép mondás mind a kettő. Akár örökkéig elhallgatnám őket.

Erről is van gondoskodva.

Ott forr az izletes gulyásos hús a bográc-

kit a golyó homlokán talál, s egy hű szerelmes ifjú, ki leteríti! Minő ritka, — romanticismus! A Battyányi-Rosenberg affairehez hasonló ugyanezek nem egyhamar fog akadni. Pedig a mai világban sok minden megtörténik. Akadnak mai napság szerkesztők, kik ellen a vádoló közvélemény oly ijesztő mértékben merészel felépni, mint nem rég Verhovay ellen, ki világtörténelmi szerepét úgy látszik, még mindig nem hiszi lejátszottának. Olyan fogalomkörben mozog, melybe ha belepünk, elmondhatjuk Dante-nak, (kinek poklát befejező Szász Károly) ismeretes szavát: „Lasciate ogni speranza voi ch' entrate!“ Hogy fogja sajnálni a földművelvények írója, hogy nem dorongolhatja le személyesen a delegációknak most folyó ülésait, vagy az adótörvények módosításáról szóló törvényjavaslatokat, melyeknek hiteles szövege ott olvasható a „Nemzet“ hasábjain. Jókainak Lőesei fehér asszonya fölött. Termékeny regényíróknak ugyanis ez a legújabb alkotása, mely a hű szepesiek hazájába visz bennünket. S míg a regény életből merített alakjait szemléljük, egyszerre ezen a szón akadunk meg: Földrengés. Az öreg anyaföld megint türelmetlenkedik. Mintha le akarná rúgni a hátáról a sok embert, kik nem féreck el már rajta, s lakások nélkülül mint Budapestem tengődnek. — Pedig a születések még mindig túlhaladják a halálozási eseteket: bizonyítják ezt az anyakönyvek mindenütt, kivéve a máramarosi zsidókéit.

Tréfort (aki nemrég Kalocsán fordult meg) közöttök jartában igen alaposan győződött meg bajokról, s azért jelenlegi enquete-ját csakis helyeselhetjük.

HELYI HIREK.

* Személyihirek. Stancsics György főispán úr rövid verseezi tartózkodásából kedden visszatért városunkba. — Tordai György úr a helyb. reálgymnasium igazgatója a hét elején szintén hazakerkezett négy heti pihenője után, a mely idő alatt a szegedi ünnepélyeken is részt vett, mint városunk küldötte.

* Elhelyezés. Báldy László úr, a ki a helyb. törvényszéknél több idő óta mint segédtelekkönyvvezető működött, a karáncsési kir. törvényszékhez telekkönyvvezetőnek neveztetett ki. — Radoszavlyevics Lázár úr pedig a dunagözhajózási társaságnak négy év óta itt állomásozott ügynöke, a belgrádi állomáshoz tételet át.

* Egyházi ügyek. A héten itt járt Szabó reform. esperes és Erdős Józseffel, a helyb. reform. lelkósszal együtt megalakították a hertelendyfalvi reform. hitközséget. 400 bevándorolt bukovinaival a panesovai ref. egyház filiájaképen. — A helyb. evang. luth. egyház meg nagyban készül, hogy nov. 11-én méltón megünnepelje Luther születésének 400 éves fordulóját. Lesznek német és magyar énekkarok.

ban. Pattog alatta a venyige-tűz; s ha hánvadni kezd, felkap a gazda egy esomó szárazat, oda feszíti a térdehez keresztbe; apró darabokra ropogtatja s rádobja a menyecskeszemű parázsra. Lobog a láng, megengyílti a présház hideg levegőjét s forralja az ősi étket, melynek étvágygerjesztő illata többlet ér a világ minden ambrájánál. Oda megy a gazda a bográcshoz, megizleli a párolgó levet, aztán mértőleg szól: — „Még egy kis hagymát, zöld paprikát bele, aztán jöhet a krumpli: mindjárt kész lesz!“

Kész is nem sokára: s a ki egyszer evett belőle, egy esztendeig nem felejt el az ízét. Nem olyan „sparrherd“ mellett főzött gulyásos hús ez, a minnek a nevét sem találná el az ember, ha meg nem mondanák: hanem az valódi izletes nemzeti eledel, mely egykorú a pinczeszerrel, Puztaszerrel és az ezredéves alkotmány-nal. Nem is igen tudja azt ma már az asszony-népség a maga eredeti valódiságában elkészíteni: férfi annak az igazi szakácsa. Csak egy bográcscsal van s mégis egész ebédet képvisel. A levestől kezdve egész a nemzeti confekt-ig: a a zöld paprikáig, minden meg van benne.

Aztán közbe-közbe meg nagyokat is löpöngöztünk s előhozakodunk mindentől, a mi csak a nyelvünkre jó.

Aztán lassan-lassan kezdenek meghosszabbodni az esteli árnyékok. Oszlik a népség s esendes „jojezaka“ kívánva, vidám beszélgetés között indul hazafelé.

Majd a holdvilág bágyadt képe is esendesen felballag az ég boltozatjára s bekukueskál a nyitott ajtón a présházba, hol már hetedszer járja a „szent János áldása.“

Eloszunk végre mindnyájan, ki-ki a maga esendes tűzhelyéhez. Majd ráül a sötétség a hegyekre és a halmokra, hogy a szíves házi gazda

német hitközségnek és magyar beszéd is. — A helyb. izrael. hitközségnek meg e heti szerdán volt szép ünnepe. Az utolsó sátorosnapon egyszersmind hálaünnepet ült annak öröme-re, hogy Montefiore Mózes, dúsgazdag angol zsidó s majdnem a kerekföld legjótékonyabb embere a héten megérte születésének századik évfordulóját. Reich hitoktató ez alkalommal magyar beszédet is tartott.

* Mulatságok. A helyb. német dal-egyesület nov. 4-én a „Trombita“ termében táncmulatsággal egybekötött hangversenyt ad változatos programmal. — A helyb. izraeliták pedig e heti szerdán utolsó sátorosünnepük alkalomból táncestélyt rendeztek volt a „Weifert“ sörházban. A mulatság egészen zártkörű volt: nem is volt egyéb senkikem meghíva.

* A csángók védkötelezettségének kérdésében indított közelebb tárgyalást a honvédelmi miniszter. A Bukovinából betelepített székelyek ugyanis ez idő szerint, szolgálati és védkötelezettségi viszonyukat illetőleg osztrák törvények alá tartoznak s úgy azok, a kik már eleget tettek hadkötelezettségüknek, valamint azok, kik még ezután lesznek sorozó bizottság elé állítandók, — fegyvergyakorlatra, vagy a három évi tényleges szolgálatra osztrák ezredékhez tartoznak bevonulni. Tekintve azonban, hogy ez már a távollásnál fogva is sok nehézséggel jár, de másfelől ugy a cs. és kir. magyar ezredék, mint a m. kir. honvédség érdekei szempontjából is igen kívánatos, hogy ezen fontos kérdés minél előbb kellő megoldást nyerjen.

* Eljegyzés. Wigan János, reálgymnasiumi tanár s lapunk szerkesztője a héten helyben eljegyezte magának Hoffmann Marika t. — Lapunk társkiadója Beck Imre szintén a héten váltott jegyet özy. Bohna Emilia asszonnyal.

* A zimony-ujvidéki vasuti vonalat ma jarták be műtani rendőri vonattal s valószínűleg az újvidéki vasuti hidon is megejtik a hivatalos próbát.

* Sajnos baleset érte Kéry Gyula urat, a telepítési kormánybizottság titkárát, a ki oly rendkívüli szorgalommal dolgozik a csángó ügyek rendezésén. Csütörtök Gyurgyevoról hazatértében Starsován feldől a kocsija s ez neki dobova öt egy árok partjának terhével ráesett. Ritka erős és izmos természetű ember, a derek ember, hogy a partra dőlésben csak a melle nyomódott meg.

* Nyomdánk személyzete egy magyarul író szedővel szaporodott, így ezután a leggyorsabban tehet eleget mindenemű megrendeléseknek.

* Tanulmányi látogatást tett a helyb. reálgymnasium ifjusága péntek délután a Weifert tele sörfőzőben Egyed, Dr. Mika és Dr. Nemes tanárok vezetése alatt. Fatka János a főző vezetője szívesen kalauzolta őket s kimerítő szakszerű magyarázatokat adott. A nevezett tanárok kedves kötelességüknek tartják nyilvánosan is megköszönni Weifert Hugó és Fatka János urak szívességét a nyújtott alkalmért.

VIDÉKRŐL.

A délmagyarországi muzeum-egylet. Pár év előtt még csak hazafias szerény ohaj s ma már 25,000 ftrnyi alappal rendelkező egy-

almódhassék bő szüretéről, magas bor-árról, a poéta pedig bücsüző fecskékről, hervadó virágról. — és a pinczeszeréről.

Kálmán Dezső.*

HASZNOS TÁRCZA.

Astrologia.

(Vége.)

A második csoportba tartozó astrologusok a horoszkopon kívül a hét bolygó állását és viszonyos helyét is a tizenkét égi házban mind a jövődőlésnél tekintetbe vették. Mindenik bolygó, véleményük szerint, akkor volt leglátalmasabb, ha elfoglalt házában a közepén állott. A jövődőlés megkönnyebbítése végett először az állatvi jegyeket foglalták kettes, hármas és négyes csoportokba a szerint, a mint azok egy kör kerületén elhelyezve, vagy az átmérők végéin, vagy a körbe írt három szögek, vagy a beírt négyeszőgek szögein egymás után következtek. A beosztásnál a kos jegyből indultak ki, így találtak az átmérők szerint hat pár csillagképet, melyeknek helyzetét szembenállásnak nevezték. A három szögek szerint négy csoportot kaptak, melyeket a világtájtól északi (tizes), déli (földies), nyugati (légies) és keleti (vizes) háromszögnek, némelek hármas állásnak is nevezték. A négyeszőgek szerint három csoport található, mely helyzet a negyed állást adta. Ugyan ilyen módon foglalták csoportokba az állatvi jegyekbe lépő bolygókat

* A tehetséges szerzőnek „Csalánlevelek“ ez. kötetéből mutatvány.

zet, mely hivatva van nemzetiségünk kulturális érdekeit előmozdítani s itt Délmagyarországon a magyar nemzetiség tudományos törekvését és műveltségi fölényét hirdetni!

A kezdet fehérségei legyőztek s a férfi, ki Délmagyarországon nem egy mélyreható eszmének teremtője s lelkes zászlóvivője, örömmel tekinthet az eredményre, mely csak az ő felkészítő felhívásának s az ő eszűgödést nem ismerő buzgó-ságának köszönhető.

Mert bár egyesek, hatóságok és intézeteknél megvan az áldozatkészség; mégis az érdem ország-láncra azt illeti, ki az ünnepek és negéd fitnyálásai s a közöny zsibbasztó hatása dacára, megtartoríthatlan s az eszme által buzdítva tört a kitzűött ezél felé.

Ornós Zsigmondot, a közélet és tudomány kimagasló bajnokát illeti az elismerés, hogy a délmagyarországi muzeumegylet megteremtése és biztosítása által a magyar tudományos műveltségnek egy oly oltárt emelt, melyen az utókor a hazafiság és magyar tudományos műveltség Vesztá tüzét folyton ápolhatja.

De hogy közönségünkkel megismertessük az egylet létrehozása és biztosításának factorait, leg-éleztérűbbnek találjuk az alapítók névsorát közölni, mely fényesen tanuskodik az áldozatkészség nagyságáról.

Az alapítók közt legtekintélyesebb összeggel szerepel a törvényhatóságok között T e m e s v á r sz. kir. városa, mely 5000 forintot szavazott meg az egylet alapjára. Ezen áldozat fényes bizonyága Temesvár sz. kir. város polgárai fenkölt gondolkozásának és hazaszeretetének, melylyel a magyar nemzetiség kulturális törekvését előmozdítani ké-szék. A legészintébb elismerés illeti továbbá Temes-vármegye lelkes közönségét, mely azonkívül, hogy 1400 forintot ösztöndíjjal járult az alapításhoz, hazafias érzelmre valló áldozatkészségét még az által is tanúsítja, hogy a Muzeum-egylet számára a megyeház mellett levős tulajdonát képező Wel-lauer-féle egyemeletes épületet is átengedte; a dél-magyarországi törvényhatóságok közül az alapítók közt szerepel P a n e s o v a sz. kir. város, továbbá a városi hatóságok közül Fehértemplom, V i n g a városok.

A magánadakozók közt első helyen azon férfiak neve tűnik elő, kiknek neve egyértelmű a jótékonyssággal. B o n n a z Sándor esanádgyház-megyei püspök ő excellenciája 3000 forint adomá-nyával növelte az egylet alapítókéjét; továbbá 1500 forintot tekintélyes összeggel járult az alapításhoz, báró S i n a Simonné ő excellenciája; ki dí-esült férjének áldozatkészségét mintegy örökölve, minden szép, jó és hasznosnak létesítésére áldoz-ni kész.

Az alapítók sorából Délmagyarország két kimagasló alakja már ki is dőlt. G o r o v e István az egyik, ki 1000 forinttal és gróf C s e k o n i e s János a másik, ki 500 forinttal növelte az egylet alapját.

Délmagyarország intézetei közül az alapítók sorába lépett a temesvári első, és a temesi takar-ékpénztár, ez által igyekezvén bebizonyítani, hogy nem csak az anyagi hanem a szellemi érdekek előmozdítására is hivatással bírnak.

De ime közöljük az alapítók névsorát.

Babusnik Ágoston 200, br. Baich Milós 200, Baich Milán 200, Bayersdorf Adolf és Baich Mór 200, Bonnaz Sándor 3000, gr. Bissingen Nándor 200, gr. Bissingen Ernő 200, gr. Csekonits János

500, gr. Csekonits Endre 200, Derera Izrael 200, buziási Eisenstalter Ignác 200, Feger Ferencz 200, Fehértemplom város 200, Frank Vilmos 200, Frölich Gusztáv 200, Gaal József 200, Gorove Constantin 200, Gotthilf Ede 200, Görgey Gyula 200, Heinrich Nándor 200, Hollósy Gyula 200, Jäger Péter 200, gr. Karácsonyi Guidó 200, Kralik János 200, Kümmer János kanonok 200, Lazarovits Bazil 200, Lazarovits Sándor 200, Maszjung József 200, Mihajlovics József érsek 200, Nemet József 3000, dr. Niamesny Gyula 200, id. Ornós Zsigmond 200, Pancsova sz. kir. város 300, Schleif-felder János 200, Sebestyén Géza 200, özv. Sina Simonné 1500, Temesvár sz. kir. város 5000, Temesmegye közönsége 1400, temesvári takarékpénztár 500, temesi takarékpénztár 200, ifj. Timáry Béla 200, Vargits Imre 200, Weltkugel Gyula 200, és Wodianer Béla 200, forint.

Meg vagyunk győződve, hogy e diszes névsor, mely Délmagyarország hazafias érzelmű birtokosai és polgárainak törvényhatóságai, városi hatóságai és intézeteinek nevét magában foglalja, még tete-mesen gyarapodni fog azok belépése által, kik társadalmi, politikai állásuk és vagyoni helyzetük-nél fogva hivatva vannak Délmagyarország cultu-rális és tudományos törekvését támogatni és elő-mozdítani.

KÖZGAZDASÁG.

A piaci tej és vizsgálata.

Fentebbi czim alatt Gamauf Vilmos az erdélyi egyetemes titkára két előadást tartott a kolozsvári orvos-természettudományi társulat ülésé-ben. Tekintetbe véve azon fontos szerepet, melyet a tej a tápszerek közt játszik, s így orvosi fo-gyasztságát, nem lesz érdektelen, ezen az illető szakirodalom teljes felhasználásával írt és az il-letékes körök által méltó elismeréssel fogadott ér-tekezést rövid kivonathoz ismertetnünk.

A tejet akkor tekinthetjük tisztának, való-dinak, ha ahöz mióta a tögyet elhagyta sem hozzá nem tettünk, sem belőle el nem vettünk.

A jó piaci tej szabad szemmel nézve hal-vány fehér, ritkán kókesbe, de többnyire sárá-sba játszó folyadékot mutatson, édeskes ízzel, és a marha párolgásához hasonló, de nem kelmet-ten szaggal bírjon. A jó tej zsíros tapintatu s meg-lehetősen összeálló; egyes cseppje a száraz kör-mön szilárdon és domborúan fekszik, miglen szélei teljesen fehérek és átlátszók legyenek (kör-mömpróba).

Átlagos fajsúlya a tehéntejnek 1-025—1-040 vagy más szavakkal a tej a víznél $\frac{25}{10000}$ -től — $\frac{40}{10000}$ -ig sulyosabb; vagyis oly edény, melybe 1000 kilo víz fér, a tejből 1025—1040 kilonak adhat helyet. — Százalékos összetételét következő közép értékekkel fejezhetjük ki:

víz	87.85 %
(sajtany 3.50 %)	
(más felhárny 0.50 %)	
száraz állomány (zsírok 3.50 %)	12.15 %
(tej cukor 4.00 %)	
(só (hamu) 0.65 %)	

A leginkább előforduló hamisítások: r é s z -b e n i vagy egész lefelezés és vizez é s.

(fogy). — végre saturnus a horoszkoptól a kilen-czedik helyre esik; akkor a hős költemények köl-tője születik, ki a csaták zaját és az irtóztató viadatok öldökléseit képes nemesítő dalba foglal-ni. Voltak a kik hitték, hogy Homer e születésnél fogva lett nagy költő!

Az országok és uralkodókra vonatkozó jö-vedőlés ilyen volt: „Ha a hold sarlójának jobb oldala hosszú, ellenben bal oldala rövid, akkor egy más ország uralkodója hírnevet szerez. Ha a hold a hónap elsején látható, akkor az ország vetése gazdagon fog tenyészni. Ha a hold feltün-ően nagy, akkor sötétség fog bekövetkezni; de ha kicsiny, akkor az ország aratása áldásos lesz. Ha a holdat udvar veszi körül, akkor az ország uralkodója magát kintitethi fogja“, stb.

Nem az egyes jövendőlések különösségén kell csodálkozni, hanem azon, hogy az astrologia a régi népektől átszállott a görögökre, rómaiakra, arabokra és e népek valamenynyien fenntartották, sőt tökéletesíteni törekedtek; mert a jósláshoz újabb meg újabb csillagképeket kezdtek használni, azo-kat megneveztek és a világ állandóságának kér-désével is komolyan foglalkoztak.

De nem egyedül a népek, hanem uralkodó-ik is a legtöbbben mélyen hódoltak az astrologia tanainak. — sőt jövendőléssel foglalkoztak, Augustus római császár olyan pénzt veretett, melynek egyik lapján a kos jegye volt látható, ez volt az ő ho-roszkoppja. Tiberiusnak astrologiai észleldéje volt, melyet Rhodus szigetén a tenger partja mel-lett levő magas hegyre építtetett. —

Tiberius egyszer megakart győződni az egy-koru astrologus, Thrasyllus jövendőléseinek he-lyességéről; ezért őt az észleldébe hivatta. Itt azt kérdezte tőle, hogy minő sorsa lesz? Thrasyllus, megnézve a csillagokat, azt jövendölte, hogy esá-szárú választják. De most Tiberius hírtelen elha-tározta magában, hogy izmos szolgájával haza me-

vagy a kettő együtt, idegen anyagok hozzá keverése sokkal ritkább.

A normalis tej lefelezése által zsírjából vesz, míg fajsúlya és víztartalma emelkedik, e módo-sulást esetleg már a külső is mutatja, kivált a körömpróba alkalmazásánál.

Az egyszerű vizezés a fajsúlyt és a száraz állomány százalékát apasztja, a víztartalmat pe-dig természetesen növeli.

A lefelezés és vizezés együtt igen gyakran fordul elő, de nehezen ismerhető fel, mert a faj-súly a normalishoz közel áll. A körömpróba szét-folyik, a zsírtartalom csekély.

A félig lefelezett tejnél a felerésznél nagyobb lefelezés constatálható a fajsúly által, a tejfel szá-zalék mérésével és a közvetlen zsírmeghatáro-zással.

Ha a tejhez vizet adunk, sűrűsége apadni fog és a fajsúly mérő itt mélye-b-ben fog besülyedni, mint a tiszta tejben, mintán mint tudjuk a tej a víznél nehezebb; ezen tényen nyugszik a mechanikai tejmérők alapja. Az eszközök szerkezetileg majdnem egyformák; hengerded, belül üres és alul megnehezített üveg-testből; az u. n. úszóból állanak, míg felső vé-gükön keskeny nyakba mennek át, mely a fokok-ra osztott skálát mutatja.

Az ilyen mechanikai tejmérők között kétség-kiül Onevenne laetodensimete-re, vagyis tejsűrűmőre áll első helyen. Az eszköz a tejnek valóságos fajsúlyát adja; skálája 14—42-ig ter-jed, mely számok a vízfajsúlyát meghaladó ez-redrészeket jelzik. A skálától jobbra sárga színű csik van e felirással: „Frische Milch, rein“ (az az friss tej, tiszta) mely utóbbi szócska a 29—33 fokokhoz van jegyezve, mert e határon belül mo-zog a tiszta piaci tej fajsúlya. A többi fokok, szám szerint lefelé, négyesével vannak kapcsoló jeggyel összekötve, így 29—26, 26—23, 23—20 stb. a mellé jegyzett $\frac{1}{10}$, $\frac{2}{10}$, $\frac{3}{10}$ stb. törtek azt mutatják, hogy az eszköznek ily állása mellett kö-rül belül annyi víz van a tejhez keverve. A ská-lától balra a csik kék vagy vörös, melynek felirata „abgerahmte, rein“ (lefelezett tej, tiszta) mely szócska most a 32.5—36.5 fok között foglal he-lyet, mert a lefelezett tejnek ez a normalis súlya; a vízhamisítási törtek pedig a megfelelő fokoknál ugyanazon jelentséggel bírnak, mint a jobb ol-dalon.

Mint már említve volt a tejnek vízzel való hígításánál a fajsúly a normalisnál alább száll, míg a lefelezés után emelkedik. Egyes csalo meg-teheti azt, hogy minden százalék elvont zsírra négy százalék vizet pótol, mi által az eredeti faj-súly helyre áll. E hamisítást semmiféle mechani-kai eszköz sem képes kimutatni; itt további viz-sgálatra van szükség, mely a tejfelnek, vagy köz-vetlen a zsírnak meghatározásában áll.

A tejfelmérésre legtekélyesebb és leggyako-ribb a Chevalier erómetere (tejfelmérő). Ezen eszköz hengerded és alól talpas üvegdedény-ből áll, magassága mintegy 20, belvilágának át-mérője 4 centimeter. A festékkel jelzett skála mintegy 15 centimetryi magasságban kezdődik, az edény fenekéig 100 fokra van ugyan osztva, de csak 50-ig jelezve, még pedig úgy, hogy min-den 5-dik foknak vonása kissé meg van hosz-szabbítva, minden 10-dik pedig az illető számmal ellátva, a henger térfogata 160 köbciméteret tesz. Használatkor a 0 pontig tejet töltünk s így

nés közben Thrasyllust a tengerbe taszítatja. ha nem tudja ezt a kérdést is megoldani. — minő sors vár magára Thrasyllusra? Azonban Thrasyllus megsejté helyzetének veszélyességét. — újra meg-nézte a csillagokat és azt jövendölte, hogy az ő halála közvetlen közel van! E miatt Tiberius az astrologust nem ölette meg. — sőt hitelt adva jó-slatának, barátta fogadta és még akkor is, mikor esászárú lett, Thrasyllust a legbizalmasabb embe-rei közé sorolta. A Thrasylluséhoz hasonló lele-ményességre sokszor volt az astrologusoknak szük-sége a jövendőlésekben. —

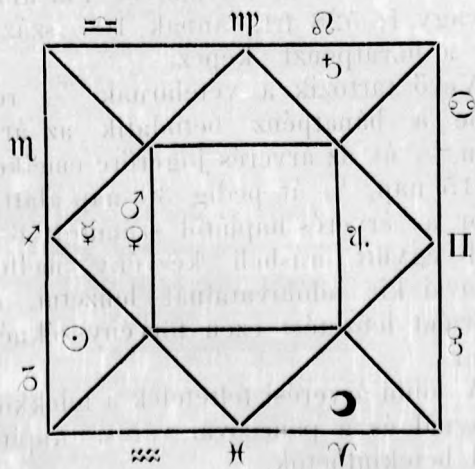
A kik az astrologiát művelték és tanaiban bíztak. — mind azok hajlandók voltak a fatalismus hívésére. Ez a bölseleti világnézet a legrégebbi időkben keletkezve, fejlődése tetőpontját a stojk-sok tanításában érte el. Midőn később a keresz-ténység keletkezett, az elterjedett téves tanokkal szemben egész hatalmát kelle alkalmazni, hogy a különböző népek helyesebb világnézetet fogad-janak el. Menyinyiben sikerült? — Némelyek hi-zsík, hogy az utolsó astrologus, a ki astrologiai zsebkönyveket írt, Pfaff udvari tanácsos, a jelen évszáz első negyedében élt. De a kiknek alkalmuk van, hogy a néppel érintkezzenek, ma is azok lépten-nyomon hallhatják, hogy Pongrácz, Servác, Bonifác nagy fagyot; esős Medardus hosszú esőzést; derült Jakab nap tömött, ércet makkot, — az esős pedig üres mak-héjját hoz stb... Va-lóban a tiszta kereszténységre még nagy hiva-tás vár!

Az astrologia egész rendszere a bevezető sorokban kimondott nézetek helyességét bizonyít-ja. Az astrologia ma kizárolag mivelődés törté-nelmi érdekekkel bír. A ki nem hajlandó, hogy ezen sorokat ilyen szempontból ítélje meg. — az tekint-se az egész astrologiát az emberi esztelenségek történelméhez tartozó toldaléknak.

W. Szikra.

is, melyeknek a szemben és negyed állása kel-vezőtlen, veszélyes. — ellenben hármás elhelye-zkedése szerencsés volt. —

Égyének születése pillanatából, melynek meg-határozva kelle lenni, a következőleg jósltak: az astrologus először is a születés idejét kérdezte meg. Most naptár segítségével a horoszkopot kereste meg és a születés körülményeiről félyvilágosító raj-zot készített a csillagok állásából. Ez p. o. Ho-mér születésére vonatkozóan az ábrában látható alakkkal bírt. — hol a horoszkop kezdete a nyilas ♄ jegy. —

Midőn az astrologus az egyes csillagokat az égi házakba, — itt háromszögek, — elrendezte, a talált képből jövendölte. — a következőleg: „Ha mars, merkur és venus a nyilasban, mint horos-kopban, találkoznak és a jupiter a horoszkoptól a hetedik helyen az ikrekben van, mely a ho-roszkoppal szemben áll (átmérő). — továbbá a nap a horoszkoptól az első (anaphora), ellenben a hold az ötödik házban foglal helyet és sötétséget okoz

állani hagyjuk, mire a képződött sárgásabb réteg alsó színvonalával összeeső foknak számát leolvassuk. A jó tejnek 10—14 fok vagyis térfogati százalék tejfelt kell adnia, de azért az olyan tejet, mely netán kevesebbet mutat, sem szabad okvetlen lefeleztetnek, vagy nagyon zsirszegénynek tartani, hanem annak okát tüzetesebben kell kutatni. —*)

Megjegyzendő azonban hogy egyes tehenek teje némi különbözötet mutathat a nagyobb állományával szemben s így bővebb statisztikai anyag gyűjtése szükséges, hogy a próba alá vett tárgyat bizonyos mérvadó szabványokkal hasonlíthassuk össze, s a valódiság határait lehetőleg szűkre szabjuk.

Igen hathatós eljárás és kisebb városban könnyen is alkalmazható az u. n. istálló-i próba, mely abból áll, hogy az eladásra szánt tejet a jelenlétünkben és a rendes időben történt tejés után 20—25 °C-ra lehűtve, annak fajsúlyát a lactodensimeterrel meghatározzuk. Ha tehát a piaci adata szabálytalanságra mutat, másnap az istállóban meggyőződést szerezhettünk arról, igazolt-e az eltérés vagy pedig csakugyan csalás forgott fenn. —

Megtörténhetik, hogy a minimális határok megállapítása után egy tényleg nem hamisított tej is méltó kifogás alá esik, de ekkor sem lesz igazságtalan a büntetés, mert nem felelvén meg a rendes igényeknek melyeket a piaca a tejjel szemben formálhat, ezen gyenge minőségű terméknek a jobbal ugyan egy árban való árulása éppen oly megrovíditása a vevőnek, mint a pozitív hamisítás. —

A fentebbiekben nevezett műnek rövid kivonatát adva, örömmel constatálhatom, hogy városunkban a tej szintén rendőri vizsgálatnak van alávetve. Mint többször láttam egy rendőr katonára mérget annak fajsúlyát. A szándék nagyon szép, de az eredmény nézetem szerint csak abban áll, hogy az eladók tudva, hogy ellenőrizve vannak, s azt az egyszerű fajsúlymérőt valami bűvös műszernek nézve, ovakodóbbak a hamisításnál. — Csak a fajsúlyból a tejről ítéletet mondani vajmi nehéz, a fenn említett complicáltabb hamisításhoz nem értők is, egy kis keményítő, liszt, dextrin, gypsz, kréta stb. a tejhez való keverése által könnyen helyre hozzák a fajsúlyban azt, mit pl. a vizezés által vesztett. Ha a tejet alaposabb vegyi vizsgálatnak nem vethetjük alá, legalább az említett két eljárást együtt kell alkalmaznunk.

A városunkban most divó eljárásnak csak akkor lenne némi értéke, ha az eladók által piacunkra hozott különböző tejek fajsúlya huzamosabb időn át feljegyeztetnék, hogy ezen adatokból idővel a pancsova vidéki tejek átlagos fajsúlyát meghatározni, s az így nyert értéket alaposabb vizsgálatnál tényezőül venni lehessen. — s.

Felolós szerkesztő: **Wigand János.**

Főmunkatárs: **Dr. Finácz Ernő.**

Kiadótulajdonosok:

Wigand János és a „Beck & Koszanicz” cég.

HIRDETÉSEK.

1064 szám.

P. 1883.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közlirre teszi, hogy a pancsovai kir. járásbíró-ság 3020 számú végzése által Sztanisics Szika pancsovai lakos végrehajtató javára Enyedi József ferdinálvi lakos ellen 202 frt. tőke, ennek 1882 év október hó 12-napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 59 frt. 85 kr. perkölttség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 380 frt. becsült három telén, két darab üsző, és négy darab borjúból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek az 1064. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a hely színén, vagyis Ferdinálva 1883. község házánál leendő eszközzésére 1883 ik évi November hó 3-ik

*) Szerző az említettek kivül több, alkalmazásban lévő eszközt ír le, de ezek leírását következő találó megjegyzéssel kíséri: „Csinálj egy görög-latin nevet, melyet a laikus meg nem ért, állíts elő valamely műszerfélélt a legegyszerűbb anyagból, fogd reá hogy az tejpróba és áruld el drágán, mert akkor a publikum becsültli fogja.”

napjának délelőtt 9 órája határidőül kilitézik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1882 évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladottni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. cz. 108 §-ába megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Alibumáron 1883 ik évi október hó 20-napján.

Szekesán János

kir. bírósági végrehajtó.

14819 szám

tlkvi 1883

Árverési hirdetmény.

A pancsovai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közlirre tétetik, hogy a királyi kincstár végrehajtónak Dec Ignácz petróvószellói lakos végrehajtást szenvedett elleni 131 frt. 58 kr. tőke követelés emek 6% kamatai 13 frt. 80 kr. végrehajtási valamint 8 frt. 50 kr. megállapított jelenlegi és még felmerülendő költségeknek kielégítése végett 1883 évi november hó 29-ik napjának délelőtti 9 órakor Petróvószelló község házánál az ezen törvényszék területén fekvő Petróvószelló községe 411 számú telekjegyzőkönyvében foglalt következő ingatlanok u. m. 304 sz. ház 400 □ öl házhelylyel 350 forintyi, 800 □ öl gyümölcsökert 78 frt. 80 krnyi 400 □ öl szőlőkert 210 frnyi és 800 □ öl gyümölcsökert 78 frt. 80 krnyi ezennel megállapított kikiáltási ár mellett külön külön elfognak árvereztetni és magasabb ígélet hiányában a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10% át készpénzben vagy ovadék képesnek nyilvánított értékpapirokban bánatpénzül letenni.

Kelt a pancsovai kir. tszék mint tlkvi hatóságnak 1883 évi október hó 16-án tartott üléséből.

Buday
jegyző.

Popovics
elnök.

14800 sz.

tlkvi 1883.

Árverési hirdetmény.

A pancsovai kir. tszék mint tlkvi hatóság részéről ezennel közlirre tétetik, hogy Christian Antal pancsovai lakos végrehajtónak Barics Nedelko pancsovai lakos végrehajtást szenvedett elleni 300 frt. tőke követelés emek 1876 évi november hó 1-től járó 6% kamatai 23 frt. 5 kr. perbeli 65 frt. 40 kr. végrehajtási, valamint 8 frt. 10 kr. megállapított jelenlegi és még felmerülendő költségeknek kielégítése végett 1883 évi november hó 29-én délelőtti 9 órakor a kebelbeli tlkvi hatóság helyiségében az ezen tszék területén fekvő Pancsova községe 525 szám tjknyben foglalt ingatlanság u. m. A +2 rsz. 4348 hrsz. 169 □ öl udvar 4349 hrsz. 700 □ öl szántó 4350 hrsz. 269 □ kert 430 frt. 50 kr. ezennel megállapított kikiáltási ár mellett elfog árvereztetni és akkoron magasabb ígélet hiányában a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10% készpénzben vagy ovadék képesnek nyilvánított értékpapirokban bánatpénzül letenni.

Pancsován a kir. tszéknek 1883 évi október hó 15-án tartott tlkvi üléséből.

Buday
jegyző.

Popovics
elnök.

4202 szám.

tlkvi 1883.

Árverési hirdetmény.

A pancsovai kir. törvényszék mint tlkvi hatóság közzé teszi, hogy Eischling testvérek árva tömegének 141 frt. 60 kr. és jár. iránti követelés erejéig végrehajtást szenvedő Gogin Anna pancsovai lakostól végrehajtás alá vont a pancsovai 1229 sz. tjknyben A + 1. sor 2281 hr. sz. 1384 házszám alatt felvett ház és udvarnak 655 frt. becsértékben nyilvános árverésen leendő eladatása elrendeltetik, annak foganatosítására a határidők 1883 évi szeptember hó 3, esetleg 1883 évi október hó 3-ik és 1883 évi november hó 3-ik napjaira mindenkor d. e. 10 órára a törvényszék tlkvi irodájába kilitézik és eszközzésére Rehák Lukács pancsovai kir. közjegyző kiküldetett.

Említett ingatlan az első és második határnapon csak becsáron, a harmadikon azonban becsáron alól is eladottnak.

Árverezni szándékozók a becsérték 10% át, bánatpénzül letenni tartoznak, a többi árverési feltételeket a bírói kiküldöttnél megtekinthetik.

Kelt Pancsován a kir. törvényszék tlkvi osztályának 1883 évi június hó 25-én tartott üléséből.

Buday
jegyző.

Hergloz
elnök.

10917 sz.

tlkvi. 1883

Árverési hirdetmény.

A pancsovai kir. törvényszék mint tlkvi hatóság részéről ezennel közlirre tétetik, hogy Jovanovics Pál utóajánlata folytán Dr. Grigorovics Illés végrehajtónak kérelmére 250 frt. tőke követelés emek 1879 évi január hó 1-ső napjától járó 8% kamataja 11 frt. 40 kr. perbeli, eddig megítelt 9 frt. 80 kr. végrehajtási, valamint az árverési kérvény után megállapított 16 frt. 50 kr. költség behajtása végett Todics István pancsovai lakos végrehajtást szenvedőnek lefoglalt és a pancsovai község 2089 tjknyvi lapon felvett következő ingatlanai végrehajtási árverés alá kerülnek, ugymint: az 5413 hr. sz. 1¹³³ hold szántó, 7339 hr. sz. 2¹⁰⁵ hold szántó, 7682 hr. sz. 1¹⁴¹ hold szántó, 7685 hr. sz. 1¹⁰⁴ hold szántó, 9274 hr. sz. 3²²¹ hold szántó, 9418 hr. sz. 1¹⁵⁶ hold szántó, 9770 hr. sz. 1¹⁵ hold szántó, összesen 1020 frt. 98 kr. becsértékben.

Az árverésnek a megállapított árverési feltételek szerinti megtartására 1883 évi november hó 3-ik napjának délelőtti 9 órája a tlkvi hatóság helyiségében határnapül títetik ki.

Az árverésre kilitett ingatlanok magasabb ígélet hiányában a fent érintett határnapon becsáron alól is a legtöbbet ígérőnek eladottni fognak.

A kikiáltási ár Jovanovics Pál utóajánlata vagy is 528 frt., annak 10% százaléka pepig a bánatpénzt képezi.

Vevő tartozik a vételárnak 1/3 részét, melybe a bánatpénz betudatik az árverés napján, 1/3 át az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, 1/3 át pedig 30 nap alatt mindenkor az árverés napjától számított 6% kamattal együtt írásbeli kérvény mellett a pancsovai kir. adóhivatalnál lefizetni, és a megtörtént lefizetést ezen törvényszéknél bemutatni.

A többi árverési feltételek a telekkönyvi hatóságnál és a pancsovai városi kapitányságnál betekinthetők.

Kelt Pancsován a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1883 évi augusztus hó 21-én tartott üléséből.

Buday
jegyző.

Hergloz
elnök.